

KUNST ENPLAN

2017 – 2020

VIA

BERLIN

Inhoudsopgave

1. Typering Via Berlin	blz. 3
2. Artistiek-inhoudelijke kwaliteit	blz. 4
2a Artistieke uitgangspunten en signatuur	blz. 4
2b Artistieke activiteiten 2017-2020	blz. 8
3. Plaats in het veld	blz. 13
4. Ondernemerschap	blz. 14
4a. Bedrijfsvoering en financiering	blz. 14
4b. Publiek	blz. 16
5. Spreiding	blz. 20
6. Toelichting op de begroting	blz. 21

1. TYPERING VIA BERLIN

Profiel

Via Berlin is een in Amsterdam gevestigd, landelijk opererend muziektheatergezelschap, in 2008 opgericht door actrice Dagmar Slagmolen en violiste Rosa Arnold. Via Berlin snijdt universele, grote thema's aan en maakt die inzichtelijk, zowel emotioneel als rationeel, door ze te presenteren als persoonlijke, herkenbare verhalen, in een volstrekt eigen vorm van muziektheater. Hierin zijn muziek en tekst twee aan elkaar gelijke middelen. Naast de twee artistiek leiders Dagmar en Rosa horen regisseur Ria Marks, vormgevers Dieuweke van Reij en Michiel Voet, en muzikaal dramaturg Sytze Pruiksmá tot de vaste makers-kern. Via Berlin maakt jaarlijks één à twee nieuwe muziektheatervoorstellingen, op locatie en/of in de theaters.

Missie

Via Berlin onderzoekt met aansprekend muziektheater de paradox die schuilt in het feit dat wij systemen creëren en in stand houden die onszelf tegelijkertijd vermorzelen. Via Berlin werpt vragen op en biedt inzicht in deze beklemmende mechanismen, waartegen het individu vaak machteloos staat. Het gezelschap belicht het onderwerp van meerdere kanten zodat de toeschouwer wordt geprikkeld zelf een genuanceerde visie te vormen. Muziek vervult bij Via Berlin een belangrijke, vertellende rol. Dankzij de muzikaliteit krijgen de voorstellingen een universeel-tragische kracht. Ze brengt een diepere emotionaliteit naar de oppervlakte en zorgt voor een intense beleving bij de toeschouwer van de, vaak niet in taal te vatten emoties van personages.

Ontstaan Via Berlin

Begonnen als 'Nieuwkomer' bij Orkater in 2008 stond Via Berlin in 2013 op een kantelpunt in haar carrière: zij werd een zelfstandig opererend gezelschap. Sindsdien heeft Via Berlin met de voorstellingen *Home Sweet Home*, *Dead End* en *Comfortzone* haar naam als muziektheatergezelschap definitief gevestigd en een stevige start gemaakt met het opbouwen van een eigen publiek. Ondanks haar korte bestaan heeft Via Berlin al meer dan 40.000 mensen weten te raken.

In 2014 ontving Via Berlin de Charlotte Köhlerprijs voor het drieluik over oorlog. De jury sprak in haar rapport over de waardevolle positie die Via Berlin in korte tijd in de sector heeft verworven. Ze stelde dat de gelijkwaardige positie van tekst en muziek die het gezelschap hanteert, leidt tot "aansprekend en ontroerend muziektheater".

Ontwikkeling

Via Berlin verankert, dankzij kwalitatief hoogwaardige voorstellingen en ondernemende activiteiten, de komende jaren definitief haar onderscheidende vorm van muziektheater in het culturele landschap. Via Berlin bereikt dit door:

- een groot en breed publiek te werven met aansprekende verhalen, verteld met muziek en tekst;
- de ervaring te verdiepen met uitgesproken beelden in vormgeving, choreografie en fysiek spel;
- altijd met tekst- of compositiefragmenten te werken in plaats van een af werk, zodat het eindproduct in eigen hand wordt gehouden;
- thema's uit te diepen in inleidingen en nagesprekken, waarbij publiek ook meer inzicht krijgt in de werkwijze van Via Berlin (dit naar aanleiding van de succesvolle formule rondom *Comfortzone*);
- samen te blijven werken met bekende coproductanten zoals Orkater;
- samen te werken met gerenommeerde muziekensembles, componisten, choreografen, regisseurs en toneelauteurs die het muzikale en beeldende spectrum verbreden, en waarmee Via Berlin zichzelf stevig in het culturele landschap positioneert;
- zowel op locatie als in theaters in heel Nederland, maar ook internationaal te spelen.

2. ARTISTIEK-INHOUDELIJKE KWALITEIT

2a. ARTISTIEKE UITGANGSPUNTEN EN SIGNATUUR VIA BERLIN

■ ‘Ongelofelijk dat Comfortzone zo actueel is dat het eerder overmorgen dan vandaag lijkt te zijn geschreven’ (de Theaterkrant)

Vertellingen en thema's

Via Berlin ziet als paradox van deze tijd, dat wij, om te blijven leven zoals we nu doen, systemen creëren die ons tegelijkertijd vernietigen. Via Berlin vertelt persoonlijke verhalen tegen de achtergrond van dergelijke systemen. De komende jaren onderzoekt Via Berlin de westerse, culturele identiteit en de rol die onze driften daarin spelen.

In de hedendaagse westerse wereld hebben we onze driften geïnstitutionaliseerd in bijvoorbeeld de kledingindustrie, de pornoindustrie en gokwereld. Ze lijken de ultieme oplossing te bieden tegen westerse angsten als eenzaamheid en ongeliefd zijn, maar brengen ons alleen maar verder van ons doel. Via Berlin biedt, door middel van een geheel eigen vorm van muziektheater, inzicht in de werking van die grotere krachten en in het lot van de mensen die daar het slachtoffer van zijn.

Dagmar & Rosa:

“ We leven in een tijd die we code rood zouden kunnen noemen. Europa wordt geconfronteerd met een politieke realiteit die we decennia niet hebben meegemaakt. De ontwikkelingen in de wereld zetten ons denken over onze Europese culturele identiteit en rijkdom op scherp. Onze samenleving zal nog gedifferentieerder worden dan ze al is. We zitten dringend verlegen om een collectief bewustzijn over wat we delen en over wat ons verdeelt, en over welke gezamenlijke lotsbestemming we hebben. Hier moet de kunst en het theater nu over gaan. Hier ligt de prioriteit voor ons als kunstenaars. ”

Conflict

Voor elke voorstelling creëert Via Berlin originele, dramatische situaties die de personages vastzetten in dilemma's waar geen eenduidige oplossing voor is. Een urgente persoonlijke noodzaak verplicht de personages te handelen. Dat zet de handeling op scherp en maakt de voorstelling spannend en tragisch.

Voorbeelden uit de afgelopen jaren zijn o.a. de voorstellingen uit de oorlog-trilogie: in *Een mond vol zand* (2009) moet een vrouw op zoek naar haar man, een oorlogsjournalist, die in de woestijn is verdwenen; in *Vanaf nu heet je Pjotr* (2011) wordt een moeder door de oorlog gedwongen om afscheid te nemen van haar dochter, en in *Home Sweet Home* (2013) probeert een echtpaar de draad van het gewone leven weer op te pakken na thuiskomst van de man uit de oorlog.

Via Berlin portretteert minder dan voorheen 'onschuldige slachtoffers', zoals in het drieluik over oorlog, en focust de komende jaren meer op de westerse mens die zichzelf klemzet door middel van obsessieve, verslavende driften als sekslust, drankzucht en bezitsdrang. Het ongebreideld botvieren van die driften wordt gestimuleerd door grotere, overkoepelende krachtenvelden. Daarin schuilt meteen de tragiek. Want het uitblijven van die driften leidt vaak tot eenzaamheid en destructie, tegen wil en dank.

Uniek muziektheater

Muziektheater zoals Via Berlin dat maakt, is in Nederland uniek. Hoewel er steeds meer theatergroepen zijn die (live) muziek gebruiken in hun voorstellingen, is er geen groep die op de manier van Via Berlin musici acterend inzet en acteurs laat musiceren.

Via Berlin maakt de ongebruikelijke keuze om het verhaal grotendeels te laten vertellen door de muziek en tekst te gebruiken voor de noodzakelijke detaillering. Het gebruik van klassieke muziek, van de Barok tot de 21e eeuw, is daarbij opvallend. Via Berlin mixt klassieke, hedendaagse en nieuw gecomponeerde muziek tot dat er een nieuw, op maat gemaakt, muziekstuk ontstaat.

Om de muziek als verteller in te zetten, komen de musici achter hun lessenaars vandaan en treden zij naar voren als performers. Musici suggereren personages of emoties, aanvullend op die van de acteurs. Zo stapelen de emoties en wordt de voorstelling een gelaagde ervaring. Daarbij wordt niet alleen het traditionele instrumentarium maar ook ongebruikelijke materialen uit het decor als muziekinstrument gebruikt.

De nieuw geschreven teksten, gefilterd tot hun essentie, bevatten een grote mate van muzikaliteit (in klank, ritme, herhalingen), zodat zij nauw aansluiten bij de muziek. Logica en oorzaak/gevolg-constructies hebben niet altijd de overhand; elementen als ritme, dynamiek, herhaling en contrapunt worden gelijkwaardig ingezet.

'Via Berlin voelt feilloos aan wanneer woorden nodig zijn en wanneer muziek'

(Friesch Dagblad)

Lessons learned

De muzikale werkvorm van Via Berlin heeft de afgelopen jaren een duidelijke ontwikkeling doorgemaakt: in *Home Sweet Home* (2013) verschoof het zwaartepunt in de muziek van overwegend klassiek naar in belangrijke mate hedendaags gecomponeerd werk. Hierna volgde het tweeluik over illegaliteit *Dead End* (2015) en *Comfortzone* (2015) waarbij nieuw gecomponeerde muziek het belangrijkste muzikale ingrediënt was. Hierdoor konden nieuwe muzikale kleuren worden verkend en kreeg de muziek een nog centralere rol dan voorheen. Met Sytze Pruiksma ontstond de muziek voor *Dead End* op basis van improvisaties tijdens het repetitieproces; Peter Adriaansz componeerde alle muziek voor *Comfortzone* van te voren en leverde zodoende een 'gesloten' compositie af.

Het werken met vooraf gecomponeerde en weinig flexibele muziek stelde extreme eisen aan tekst en beeld, en aan de speltechnische capaciteit van de spelers. Hierdoor kreeg de compositie een dwingende, bepalende

functie in het hele werkproces en de stijl van de voorstelling. Een -zeer waardevolle- ervaring die Via Berlin echter sterkte in de overtuiging dat het zelf selecteren en monteren van tekst en muziek tijdens het repetitieproces essentieel is voor haar unieke stijl.

Via Berlin heeft daarom besloten voortaan een componist te vragen voor een reeks kortere composities in plaats van een af werk. De grondslag voor de voorstellingen wordt gezocht in bestaand, klassiek materiaal, waarop de nieuw geschreven composities een aanvulling zijn. Dezelfde regel past het gezelschap ook toe op schrijvers, door hen te vragen om een aantal scènes die als basismateriaal voor de anekdote van de voorstelling kunnen dienen.

Kleurrijk muzikaal palet

Via Berlin verbindt: muziek en theatrale vorm, maar ook klassieke- en nieuw gecomponeerde muziek, verschillende muziekstijlen, musici en instrumentarium. Zoals een thema vaak van verschillende kanten wordt belicht, zo wordt er met muziek van verschillende stijlen toch één boog gemaakt, waardoor een rijk geschakeerd en spannend geheel ontstaat. Maar Via Berlin doet meer dan verbinden alleen; door deze muzikale boog in haar ver doorgevoerde interdisciplinaire vorm met een theatrale vertelling te combineren, ontstaat er een optelsom die de afzonderlijke disciplines overstijgt.

Het klassieke repertoire, steeds de basis van het materiaal, krijgt een actuele inslag door een componist te vragen een aanvullend antwoord of commentaar te schrijven binnen de thematiek van de voorstelling. Met deze gerichte compositie-opdrachten wil Via Berlin een stimulans geven aan de hedendaagse muziekcultuur en componisten kennis laten maken met het componeren met een theatrale invalshoek. De nieuw geschreven, flexibele muziek kan ook juist worden ingezet om het klassieke repertoire een stevigere plek in de voorstelling te geven.

Inspirerende combinatie

Dagmar Slagmolen, afgestudeerd actrice aan ArtEZ Arnhem, heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld als actrice, schrijfster, regisseur, choreografe en celliste in het muziektheatergenre. Ze werkte met uiteenlopende muziekensembles en ontwikkelde haar eigen visie op het medium muziektheater. Klassiek geschoold violiste Rosa Arnold heeft, onder andere als eerste violist en een van de oprichters van het Ragazze Quartet, geënsceeneerde concerten vormgegeven, waarbij het visuele en verhalende element een belangrijke rol speelde.

Dagmar en Rosa hebben ieder een eigen stijl en onderzoeken ook apart nieuwe uitdagingen. Zo blijven ze elkaar in hun samenwerking inspireren en heeft de combinatie van hun talenten een meerwaarde. Doordat actrice Dagmar Slagmolen ook cello speelt en violiste Rosa Arnold acteert, ontstaat er één geheel en is een echte samensmelting van de disciplines mogelijk.

Niet altijd staan Dagmar en Rosa zelf op het podium. Bij *Dead End* bijvoorbeeld nam niet Ria Marks, maar Dagmar de regie op zich. Sytze Pruiksma, normaal gesproken muzikaal dramaturg, speelde nu zelf mee en Rosa nam zijn rol als dramaturg over. Deze rolverdeling beviel zo goed dat Via Berlin haar ook in enkele toekomstige voorstellingen inzet.

Een rijkere beeldtaal

Via Berlin versterkt de zeggingskracht van haar voorstellingen door (blijvend) samen te werken met vooruitstrevende ensembles (Cello8ctet Amsterdam, het Ragazze Quartet en het Berlage Saxophone Quartet), componisten (onder wie Peter Vigh, Harald Austbø, Missy Mazzoli, en Yannis Kyriakides), auteurs als Sophie Kassies, Ko van den Bosch en Jibbe Willems en gastregisseurs Paul van der Laan, Ira Judkovskaja en Guy Weizman.

Het muzikale spectrum wordt verbreed door te werken met ensembles en musici die hun eigen instrumentarium met zich meebrengen. Maar vernieuwing zit vooral in steeds meer uitgesproken beelden in de vormgeving, choreografie en fysiek spel. Via Berlin vergroot de al aanwezige kennis en ervaring door samen te werken met choreograaf Pim Veulings (meerdere malen), mimetheatergroep Bambie en choreograaf Guy Weizman.

Op locatie en in theaters

Per productie wordt steeds bewust gekozen voor de locatie waarvoor de productie wordt ontwikkeld. Een goed voorbeeld is het illegaliteit-tweeluik: *Dead End* werd gemaakt voor een eindeloze strandvlakte op Terschelling waarop de natuurlijke elementen een belangrijke rol speelden. *Comfortzone* speelde juist bewust met het beklemmende gevoel van de 'zwarte doos' waar subtiele, elektronische muziek de ruimte kreeg. Het werken op buitenlocaties is een specialiteit van Via Berlin. Met lef ging zij voorop in het gebruik van klassiek instrumentarium bij buitenlocatievoorstellingen.

Sommige stukken worden zowel op locatie als in het theater uitgevoerd. Door het spelen van dezelfde voorstelling op locatie en in het theater, traint Via Berlin de performers in een grote mate van flexibiliteit, een krachtig bewustzijn van de verhalende kracht van hun bewegingen en de resonantie van hun stemgeluid. Omdat Via Berlin regelmatig samenwerkt met dezelfde ensembles, is er continue groei in de kwaliteit van de performance.

■ **'Het absolute hoogtepunt van deze Oerol-editie is Home Sweet Home van het jonge muziektheatergezelschap Via Berlin'** (het Parool)

2b. ARTISTIEKE ACTIVITEITEN 2017 – 2020

In de periode 2017- 2020 maakt Via Berlin zeven nieuwe voorstellingen: *Breaking the Silence* met het Berlage Saxophone Quartet, deel 2 en 3 van de 'Instant-reeks' met Cello8ctet Amsterdam en vier voorstellingen over 'Addicts and Maniacs', waarvan drie met het Ragazze Quartet en één met Theatergroep Bambie. Orkater is coproducent van *Instant Love* en *White Poverty*.

2017

BREAKING THE SILENCE

Berlage Saxophone Quartet
Oerol + theaters
klein/midden-zaal

2018

INSTANT LOVE

Cello8ctet + Orkater
Oerol + theaters
klein/midden-zaal
Instant

MANIC ATTRACTION

Ragazze Quartet
Parade + concertzalen
Addicts and
maniacs

2019

WHITE POVERTY

Ragazze Quartet +
Orkater
Oerol + theaters
grote zaal
Addicts and
maniacs

FOLLOWING THE URGE

Bambie
Theaters klein/
midden-zaal
Addicts and
maniacs

2020

INSTANT LONELINESS

Cello8ctet
Zomerfestivals
Instant

THROWING IT ALL AWAY

Ragazze Quartet + Silbersee
Theaters klein/midden-zaal
Addicts and
maniacs

BREAKING THE SILENCE (2017)

IN SAMENWERKING MET HET BERLAGE SAXOPHONE QUARTET

Artistiek concept

Geïnspireerd door *Testimony* van Solomon Volkov en films als *Das Leben der Anderen* maken Via Berlin en het Berlage Saxophone Quartet een beklemmende muziektheatervoorstelling over de liefde die op de proef wordt gesteld door obsessieve controledrang en achterdocht. Context is de Russische dictatuur, maar gezien de opmars van bewakingscamera's en controlerende instanties in Nederland, kan die realiteit worden gezien als een uitvergrotende spiegel.

De muziek van de Hongaar György Ligeti en de Rus Dmitri Sjostakovitsj, geschreven onder het Sovjetregime, bevat een gelaagdheid en onderhuidse spanning die uitgangspunt vormt voor het muzikale concept. Het regime legde kunstenaars bepaalde restricties op, waarbinnen componisten zochten naar uitwegen om toch hun ware muzikale hart te kunnen laten klinken.

Componist en saxofonist van het BSQ Peter Vigh, wiens vader ruim dertig jaar in het communistische Hongarije leefde, schrijft een aantal nieuwe composities met een belangrijk aandeel voor afluistertapes die als *interludes* tussen de bestaande klassieke muziek worden gemonteerd.

Synopsis

Een schijnbaar harmonieus huwelijk onder het juk van een dictatoriaal regime. De man, componist, schrijft in opdracht van de staat muziek ter promotie van het regime. De vrouw controleert in opdracht van de geheime dienst verdachte muziekstukken op verborgen kritiek. Als de vrouw een muziekstuk van haar man moet ontcijferen, blijkt het stuk vol kritische noten ten aanzien van het regime. Is dit stuk werkelijk van haar man of is het een slinkse manier om haar loyaliteit te testen? En als het er werkelijk op aan komt, waar ligt dan die loyaliteit? Hoe praat je met elkaar als alles wat je zegt de ander of jezelf in gevaar kan brengen?

Samenwerking

Tijdens het Dutch Classical Talent traject volgden de leden van het Berlage Saxophone Quartet een masterclass bij Dagmar Slagmolen. Vanuit een wederzijdse bewondering voor elkaars werk ontstond de wens om in de toekomst samen een voorstelling te maken.

Uitvoerenden	Dagmar Slagmolen, Maarten Heijmans, Berlage Saxophone Quartet
Regie	Ria Marks
Choreografie advies	Pim Veulings
Tekst	Sophie Kassies
Muziek	Dmitri Sjostakovitsj, György Ligeti, Peter Vigh
Muzikaal dramaturg	Rosa Arnold
Speciaal adviseur	André Douw (musicoloog)
Decor	Michiel Voet
Kostuums	Dieuweke van Reij
Speelbeurten	45
Waar	Oerol 2017 gevolgd door landelijke heatertournee
Doelgroepen	Festivalpubliek, (muziek)theaterliefhebbers, klassieke muziekliefhebbers
Verkoop	Via Rudolphi

INSTANT-REEKS

DRIE VOORSTELLINGEN OVER DE FATALE VALKUILEN VAN DE WESTERSE GENOTSINDUSTRIEËN

Deel 1:	INSTANT HAPPINESS	2016
Deel 2:	INSTANT LOVE	2018
Deel 3:	INSTANT LONELINESS	2020

Artistiek concept

Via Berlin maakt in de periode 2016-2020 met Cello8ctet Amsterdam een beeldend muziekdrieluik over de obsessieve hunkering naar onmiddellijke bevrediging. In de hedendaagse Westerse wereld hebben we de macht over onze driften overgedragen aan industrieën, die continu inspelen op onze angst om er niet bij te horen of niet geliefd te zijn.

Inmiddels raken wij meer en meer verstrikt in deze zelfontworpen systemen. Zijn onze driften sterker dan de vrije wil? Kun je goed doen binnen een slecht systeem? En ben je schuldig als je meebeweegt met de massa zonder hier bewust over na te denken?

Bij het Cello8ctet staat de ontwikkeling van nieuwe muziek voor deze bijzondere bezetting centraal. Voor het drieluik zijn drie componisten benaderd die een deel van de muziek voor de voorstelling zullen schrijven: Jan Kuijken, Harald Austbø en Missy Mazzoli. Deze componisten zijn – naast hun compositorische kwaliteiten – geselecteerd op hun flexibiliteit tijdens het werkproces en hun theatrale inzicht.

Choreografie

In deze reeks wil Dagmar de met Cello8ctet Amsterdam gevonden bewegingstaal uitvergroten tot krachtige, heftige choreografieën. De bewegingen worden groter, theateraler en dansanter, de verplaatsingen sneller en over grotere afstand. De precisie in gezamenlijkheid zal in bepaalde (groeps)scènes een grote kracht uitstralen. Choreograaf Pim Veulings is aangetrokken om Dagmar te ondersteunen bij het verder uitdiepen en doorontwikkelen van haar capaciteiten als choreografe.

Samenwerking

Het eerste resultaat van de samenwerking tussen Cello8ctet Amsterdam en Dagmar, *Cellostorm*, werd genomineerd voor zowel de YAMA als de YEAH award. Nu slaan de partners opnieuw de handen ineen en vervolgen zij hun chemierijke samenwerking in een nieuw drieluik. *Instant Happiness*, deel 1 (over de kleding-industrie en onder andere gesubsidieerd door het FPK), speelt op Oerol 2016 en de Cello Biënnale 2016.

INSTANT LOVE (2018)

2de DEEL 'INSTANT-REEKS' - COPRODUCTIE MET CELLO8CTET AMSTERDAM EN ORKATER

Artistiek concept

Gebaseerd op films als *La Pianiste* en *Nymphomaniac* maakt Via Berlin een zinnenprikkelende porno-choreografische muziektheatervoorstelling over liefde op bestelling en de vele gradaties van genot.

Ko van den Bosch, met zijn scherpzinnige teksten, schrijft zes tot acht scènes waarin het karakter van de vrouw zich ontwikkelt.

De contrastrijke muziek is de drijvende kracht in de voorstelling. Harald Austbø onderzoekt in zijn compositie de verklanking van aantrekken en afstoten, van gevoelig- en ongevoeligheid en zet de sensualiteit van de cello scherp af tegen de klank van groepshysterie.

De Nederlands-Noorse Austbø heeft een indrukwekkende staat van dienst als cellist, acteur en componist van o.a. avondvullend muziektheater, zoals *Breaking the news* (2011, Orkater). In zijn drie-dubbelrol als componist, cellist en acteur, is hij voor het octet de gedroomde compagnon in deze muziektheatervoorstelling. Harald Austbø creëert nieuw muzikaal materiaal dat aangevuld wordt met *Cello Counterpoint* van Steve Reich.

Synopsis

Een vrouw belandt tijdens haar zoektocht naar liefde in de voor haar totaal onbekende wereld van de porno-industrie. Ze heeft relaties gehad, maar echt genot was daar nooit een onderdeel van. Met de vraag of zij wel in staat is om werkelijk lichamelijke extase te ervaren, raakt ze verzeild in bizarre uithoeken van de liefdes-industrie en ontmoet daar de meest uiteenlopende figuren. Wanneer zij ontdekt dat voor haar genot en gevaar onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, moet ze beslissen hoever zij bereid is te gaan om haar behoeftes te stillen.

Uitvoerenden	Cello8ctet Amsterdam, Harald Austbø, Dagmar Slagmolen
Regie	Ria Marks
Tekst	Ko van den Bosch
Muziek	Harald Austbø, Steve Reich
Muzikaal dramaturg	Rosa Arnold
Choreografie advies	Pim Veulings
Decor/Kostuums	Dieuweke van Reij
Speelbeurten	46
Waar	Oerol 2018 gevolgd door landelijke theatertournee
Doelgroepen	Festivalpubliek, (muziek)theaterliefhebbers, klassieke muzikliefhebbers, achterban Orkater/Cello8ctet
Verkoop	Orkater (coproducent)

INSTANT LONELINESS (2020)

3e DEEL 'INSTANT-REEKS' - COPRODUCTIE MET CELLO8CTET AMSTERDAM

Artistiek concept

Een montagevoorstelling over de eenzaamheid die schuilgaat achter de dictatuur van de doorjakkerende stad, met zijn aan impulsen verslaafde bewoners. Over een man die niet langer in staat is deel te nemen aan de race om aanzien. Als hij eenmaal afstand heeft genomen van zijn voortrazende stadsgenoten, lijkt de mogelijkheid tot terugkeer steeds verder buiten bereik. Voor acht cellisten en acht stagiars. Met muziek van de New Yorkse Missy Mazzoli in combinatie met Barokke componisten als Corelli, Vivaldi en Boccherini. Regie/ choreografie: Dagmar Slagmolen i.s.m. Pim Veulings.

ADDICTS AND MANIACS

VIER VOORSTELLINGEN OVER VERSLAVING EN OBSESSIE

Deel 1: MANIC ATTRACTION	2018
Deel 2: FOLLOWING THE URGE	2019
Deel 3: WHITE POVERTY	2019
Deel 4: THROWING IT ALL AWAY	2020

Artistiek concept

In een reeks van vier voorstellingen onderzoekt Via Berlin in samenwerking met achtereenvolgens het Ragazze Quartet en Bambie het obsessieve verlangen om te winnen en bezitten. In *Manic Attraction* portretteren we de obsessieve liefde van schilder Kokoschka voor Alma Mahler; *Throwing it all away* onderzoekt op een interactieve manier het wezen van gokverslaving; in *Following the Urge* worden de consequenties van verslavingsdrang uitvergroot, en *White Poverty* gaat over de obsessieve behoefte aan altijd maar meer bezitten. Repertoire van achtereenvolgens componisten van de Tweede Weense school, Prokofiev, Schnittke en Piazzolla vormen de muzikale basis. Nieuw gecomponeerde muziek van Jan Pieter Koch, Yannis Kyriakides, en duo Victor Griffioen/Kaspar Schellingerhout voegen een eigentijdse klankkleur toe.

Samenwerking

Het Ragazze Quartet en muziek-theatergezelschap Via Berlin hebben een hechte band, temeer omdat Rosa Arnold naast haar rol in Via Berlin tevens eerste violiste is van het Ragazze Quartet. Het kwartet heeft al aan meerdere producties van Via Berlin meegewerkt: *Vanaf nu heet je Pjotr*, *Home Sweet Home* en *Comfortzone*. De twee gezelschappen zijn deels samen opgegroeid en hebben elkaar hierin geïnspireerd. Er is een groot wederzijds vertrouwen en een optellende artistieke bevoegenheid waarmee zij hun kunde in de toekomst samen verder willen doorontwikkelen.

MANIC ATTRACTION (2018)

1e DEEL 'ADDICTS & MANIACS' - COPRODUCTIE MET HET RAGAZZE QUARTET

Artistiek concept

De extreme geschiedenis van Oskar Kokoschka en Alma Mahler vormt de basis van een nieuwe, absurdistische voorstelling voor één acteur, een zangeres en een strijkkwartet over de liefde als obsessie en verslaving. Muziek uit de Tweede Weense School (Berg, Webern, Schoenberg) alsook muziek van Alma Mahler zelf, vormen hierbij het vertrekpunt. Deze componisten maakten de overgang van tonale naar atonale muziek. Het gevoel van het wegvallen van een vaste grond onder de voeten, inherent aan dit moment in de muziekgeschiedenis, wordt gekoppeld aan de zoekende en nerveuze schilderstijl van Kokoschka. Aangevuld met nieuw gecomponeerde muziek van Koch wordt een vorm geconstrueerd waarin na een schijn van totale harmonie, de 'klassieke aria' in stukken uiteenvalt tot er niets meer over is.

Synopsis

De schilder Oskar Kokoschka had een onstuimige verhouding met componiste Alma Mahler, weduwe van Gustav Mahler, maar op het hoogtepunt van hun liefde beëindigde Alma hun verhouding.

Oskar raakt geobsedeerd door haar. Hij bestelt een levensgrote pop met de trekken van Alma die hij achter zich aansleept, die naast hem zit in het theater, met wie hij spreekt, eet en slaapt.

Kokoschka zoekt totale eenwording. Hij heeft een 'spokentheorie' waarbij hij en Alma uiteindelijk van lichaam zullen wisselen als hij haar maar voor eeuwig lief zal hebben (denk aan de Liebestod van Wagner). Maar hoe sterker zijn drang om haar te bezitten, hoe verder hij van haar verwijderd raakt. Uiteindelijk gaat Oskar ten onder aan zijn eigen, allesvernietigende jaloezie.

Uitvoerenden	Ragazze Quartet, een acteur en een zangeres
Regie	Dagmar Slagmolen
Compositie	Jan Pieter Koch
Teksten	Dagmar Slagmolen
Muzikaal dramaturg	Sytze Pruiksma
Choreografie advies	Pim Veulings
Decor/Kostuums	Dieuweke van Reij
Speelbeurten	36
Waar	Parade 2018, gevolgd door landelijke concertzalentournee
Doelgroepen	Festivalpubliek, (muziek)theaterliefhebbers, klassieke muzikliefhebbers, beeldende kunstliefhebbers
Verkoop	Via Rudolphi en Ragazze Quartet

FOLLOWING THE URGE (2019)

2de DEEL 'ADDICTS & MANIACS' - MET MIMETHEATERGROEP BAMBIE

Artistiek concept

Met de optelsom van hun specialiteiten maken Via Berlin en Bombie een absurdistische muzikale bewegingsvoorstelling over de consequenties van verslavingsgedrag. Geïnspireerd door het tragi-komische boek Moskou op sterk water van Venedikt Jerofejev, onderzoeken de makers welk gedrag het oplevert wanneer je verslaafd bent en wat er gebeurt als je het gedrag van een verslaafde losweekt van 1 persoon en het toepast op een hele groep of op 'verslaafde voorwerpen'. Voor een actrice, drie bewegingsacteurs, een violiste en een pianiste. Met de grillige muziek van Schnittke en Kancheli versus een niets-aan-de-hand *bossa nova*, alles al even onheilspellend als de personages van de voorstelling. Regie: Ira Judkovskaja.

WHITE POVERTY (2019)

3e DEEL 'ADDICTS & MANIACS' - COPRODUCTIE MET HET RAGAZZE QUARTET EN ORKATER

Jubileumvoorstelling tienjarig bestaan

Artistiek concept

Een megalomane muziektheatervoorstelling over de excessen van de consumptiemaatschappij, over een miljardairsfamilie die failliet gaat, met desastreuze spanningen binnen het gezin als gevolg. Voor drie acteurs, een actrice en een klein strijkorkest. Met de *Estaciones Porteñas* van Astor Piazzolla (viool en strijkorkest) en muziek van *Eagles of Death Metal* op de scheurende gitaren van acteurs Kaspar Schellingerhout en Victor Griffioen (ook wel bekend van de Sadists). Regie: Ria Marks.

THROWING IT ALL AWAY (2020)

4e DEEL 'ADDICTS & MANIACS' - COPRODUCTIE MET HET RAGAZZE QUARTET

Artistiek concept

Een tierende muzikale choreografie vol rinkelende fruitautomaten en rondtollende rouletteballetjes over de stuwende én verwoestende kracht van een gokverslaving. Voor een actrice/celliste, een danser en een strijkwartet. Componist Yannis Kyriakides gebruikt Prokofiev's opera *The Gambler* als uitgangspunt en verwerkt dit tot zijn eigen bewerking. Regie/choreografie: Guy Weizman.

3. Plaats in het veld

POSITIE IN HET CULTURELE LANDSCHAP

Met een verdere ontwikkeling van haar unieke stijl, goed gekozen samenwerkingsverbanden en strategisch ondernemerschap, verankert Via Berlin haar plek in het brede Nederlandse theaterlandschap.

Het gezelschap voelt zich verwant met gezelschappen als de Veenfabriek, Silbersee en Orkater, maar Via Berlin gaat van alle gezelschappen het verst in het doorvoeren van de interdisciplinaire vorm (complete versmelting muziek en theater, en acteur en musicus). Ook het werken met een combinatie van klassieke muziek met nieuw-gecomponeerd werk, en met klassiek opgeleide musici van hoog niveau is kenmerkend

en onderscheidend. Tot slot is de keuze voor tragische verhalen met epische dimensies in een actueel-maatschappelijke context iets wat Via Berlin een eigen kleur geeft.

Via Berlin heeft als vrij jong initiatief al een groot publiek aan zich heeft weten te binden. Het Via Berlin-publiek is nieuwsgierig en trouw, en volgt het gezelschap vaak van theater naar locatie en andersom. Via Berlin verbindt een oud en jong publiek, beginnende en gevorderde kijkers en bereikt publiek dat nog onbekend is met klassieke muziek.

Substantiële samenwerkingen

Via Berlin versterkt haar positie door (blijvend) samen te werken met artistieke partners als Orkater, Cello8ctet Amsterdam, het Ragazze Quartet, het Berlage Saxophone Quartet en Bombie. Met speelplekken als Oerol, Theater Bellevue, de Toneelschuur, Theater aan het Spui, Schouwburg Groningen, Theater Ins Blau, en Lux wordt een hechte relatie voortgezet.

Het Oerol Festival heeft Via Berlin uitgenodigd voor een langdurig artist in residence-traject (2017-2020) waarin het gezelschap leidend zal zijn in het onderzoek naar interdisciplinair locatie-theater. Met partners als de CelloBiënnale Amsterdam, Oorkaan, het Grachtenfestival en het Conservatorium van Amsterdam wordt momenteel gesproken over talentontwikkeling-projecten. Door projecten die Dagmar en Rosa de komende jaren bij Oorkaan ontwikkelen, verbreedt Via Berlin de doelgroep van de kunstvorm met kinderen en hun ouders.

Positionering internationaal

Via Berlin wil in haar rol als pionier op het gebied van muziektheater ook graag naar het buitenland om zich te meten in een internationale context, om te zien hoe publiek in andere landen reageert op de grote thema's van haar voorstellingen, buitenlandse collega's te ontmoeten die opgegroeid zijn in een andere muziek- en theater-traditie en zich op thematisch gebied te laten inspireren.

Internationale ervaringen in het verleden zijn:

- *Vanaf nu heet je Pjotr* Tempo festival Rio de Janeiro, Brazilië (2012)
- *Een mond vol zand* Hat Fair Festival Winchester, Engeland (2014)

De voorstelling *Dead End* is door het Passage Festival (Zweden/Denemarken) uitgenodigd (zomer 2017).

Via Berlin gebruikt de komende jaren om haar internationale netwerk te versterken en uit te breiden. Hiervoor investeert het in het bezoeken van internationale theaterfestivals, conferenties en is het actief op plekken waar discours gemaakt wordt over muziektheater. (Zie ook §5. Spreiding)

4. Ondernemerschap

4A BEDRIJFSVOERING EN FINANCIERING

In 2008 werd Via Berlin geselecteerd als Nieuwkomer in het gelijknamige traject van Orkater. De totstandkoming van de eerste twee producties geschiedde geheel onder de zakelijke en productionele hoede van Orkater. In het voorjaar van 2012 is Stichting Via Berlin opgericht, die sindsdien als formeel producent van de voorstellingen fungeert. Orkater bleef verbonden aan Via Berlin als uitvoerend producent.

Nu, in 2016, is het tijd voor de volgende stap. Het ambitieuze gezelschap heeft meer plannen dan binnen Orkater kunnen worden gerealiseerd. Dit maakt een omslag naar een volledig zelfstandige en continue organisatie noodzakelijk. Structurele subsidie van AFK en FPK zouden deze omslag mogelijk maken. Artistiek leiders Dagmar Slagmolen en Rosa Arnold zijn vanaf 2017 'year round' aan het gezelschap verbonden. Slagmolen heeft met 0,5fte het grootste aandeel. Arnold zal de muzikale dramaturgie bewaken, in 0,2fte, zodat zij Via Berlin kan blijven combineren met haar werk als primarius van het Ragazze Quartet. Voor de zakelijke leiding en coördinatie productieleiding (0,5fte) is Harm Witteveen aangetrokken, met wie het gezelschap een ervaren speler in de culturele sector (onder andere voormalig zakelijk leider van het Grachtenfestival) binnenhaalt.

Verder worden een medewerker marketing & communicatie (0,2fte) en een productie-/bureamedewerker (0,2fte) aangetrokken. Deze functies en eventuele stages en/of werkervaringsplekken worden ingevuld met speciale aandacht voor de culturele diversiteit in Nederland.

Uitbreiding van de organisatie gebeurt alleen voor zover dat noodzakelijk is voor de te produceren voorstellingen. Er wordt geen eigen loonadministratie opgezet en er geen langdurige verplichtingen aangegaan, waardoor de organisatie klein en wendbaar blijft.

Vanaf seizoen 2017-2018 zal Theaterzaken Via Rudolphi de acquisitie verzorgen van Via Berlin.

Marie Anne Rudolphi:

“ Wij kennen Via Berlin van het oorspronkelijke werk dat zij onder de vleugels van Orkater presenteerden. De combinatie van theater en klassieke muziek is een bijzondere, waardoor Via Berlin een heel eigen plek in het bestel inneemt. De hoge kwaliteit van de producties, de theatrale muzikaliteit én het feit dat Via Berlin zelfstandig is geworden maakt dat wij graag plaats maken voor dit ensemble. Wij beginnen in het najaar van 2016 met het aanbieden van werk dat in seizoen 2017-2018 zal uitkomen. Wij vinden Via Berlin een geweldige aanvulling op ons aanbod.”

Orkater neemt de verkoop van de coproducties *Instant Love* en *White Poverty* voor zijn rekening. Op deze manier worden de voorstellingen van Via Berlin door vertrouwde, professionele partijen verkocht, maar Via Berlin zal haar eigen goede contacten met de theaters zeker blijven onderhouden.

Via Berlin heeft een kleine kernorganisatie en dus lage vaste kosten, maar het houdt ook een zeker risico in voor de continuïteit. Dit wordt ondervangen door een goed archief en een inzichtelijke administratie, waardoor lopende zaken gemakkelijk over te nemen zijn, en door te werken met een pool van 'vaste' medewerkers. Door de organisatie in te richten zoals hierboven beschreven maakt Via Berlin optimaal gebruik van bestaande netwerken en expertise, terwijl het gezelschap wel zelf de artistieke koers blijft bepalen. De kennis over bedrijfsvoering is verzekerd en de risico's zijn beperkt.

Bestuur

Het bestuur van de stichting is in februari 2016 deels vernieuwd. Dankzij de benoeming Corine Overvest, die voorheen de zakelijke leiding van Via Berlin uitvoerde en werkzaam blijft bij Orkater, is de met Orkater opgebouwde expertise gewaarborgd en wordt de continuïteit gegarandeerd. Op dit moment wordt nog gezocht naar een bestuurslid met een juridische en/of bedrijfseconomische achtergrond.

De stichting heeft per 2017 een Bestuur-met-directie-model en het verder implementeren van de Code Cultural Governance is binnen het bestuur geagendeerd.

Financiering

Voor de periode 2017-2020 legt Via Berlin met een gevarieerde financieringsmix een solide basis onder haar plannen:

- Mede dankzij de interessante samenwerkingspartners en (nieuwe) artistieke medewerkers, en het opgebouwde vertrouwen bij theaters en festivals verwacht Via Berlin het bestaande publiek te behouden en voldoende nieuw publiek te werven voor het hogere aantal producties. In het dekkingsplan is een fors bedrag aan inkomsten uit recettes en garantiesommen daarom gerechtvaardigd.
- Bezoekers kunnen financieel bijdragen aan de realisatie van nieuwe producties middels crowdfunding. Trouwe bezoekers wordt de mogelijkheid geboden het gezelschap periodiek te ondersteunen. Voor de stichting is de culturele anbi-status aangevraagd.
- Voor aanvullende projectfinanciering blijft Via Berlin een beroep doen op private fondsen. In het verleden zijn goede relaties opgebouwd en in overleg wordt bepaald voor welke productie een subsidieaanvraag wordt ingediend.
- Coproducenten en partners (Orkater, Berlage Saxophone Quartet, Ragazze Quartet, Bambie, Cello8ctet Amsterdam) brengen een substantiële financiële bijdrage in.
- Vanaf 2013 tot heden haalde Via Berlin een eigeninkomsten-percentage van zo'n 62%. Voor 2016 wordt eenzelfde percentage voorzien. Echter, met name de beheerlasten en voorbereidingskosten, worden niet of nauwelijks betaald. Langetermijnplanning is vrijwel onmogelijk. Opname in het Kunstenplan geeft een stevigere financiële basis. Met de verzelfstandiging ligt de eigen inkomstenquote lager dan voorheen, maar met een percentage van gemiddeld 48% nog ver boven de minimumnorm.

4 B. PUBLIEK

Marketing wordt de komende jaren belangrijk voor Via Berlin. Het gezelschap opereert niet meer projectmatig onder de vleugels van Orkater en daarom moet het eigen 'merk' worden opgebouwd en de eigen aanhang vergroot. Dit betekent dat het ontwikkelen van een visuele identiteit, een nieuwe website en een social mediastrategie hoge prioriteit hebben. Verder wordt geïnvesteerd in communicatiemateriaal en publieksonderzoek (dat tot op heden niet werd uitgevoerd).

De verkoop van de voorstellingen wordt vanaf 2016 door Via Rudolphi verzorgd (met uitzondering van de co-producties met Orkater). Het marketingplan wordt in nauw onderling overleg met deze partners uitgevoerd en de netwerken van de samenwerkingspartners worden benut om hun achterban te attenderen op de voorstellingen.

Marketingdoelstellingen

- Profileren van Via Berlin als uniek muziektheatergezelschap.
- Een groei in het aantal bezoekers en bezettingsgraad, van een jaargemiddelde van 5.000 bezoekers naar 10.000 gemiddeld per jaar.
- Bestendigen van de band met het publiek.

Het is een drietrapsraket: door meer bekendheid aan Via Berlin en haar positie in het muziek- en theaterveld te geven, worden grotere bezoekersaantallen voor de voorstellingen gegenereerd. Deze bezoekers worden vervolgens verbonden aan het gezelschap via nieuwsbrieven en social media om herhalingsbezoek te stimuleren en een sterke achterban te creëren.

Om het gezelschap krachtig te positioneren klinken de twee kernwaarden (versmelting van de disciplines theater en muziek en de maatschappelijke verhalen) door in alle publiciteitsuitingen.

Marketingdoelgroepen

- Jong, maatschappelijk geëngageerd Nederland
- Theater- en muziek(theater)liefhebbers
- De huidige bezoekers

Door voor een aantal kerndoelgroepen te kiezen kunnen gefocuste campagnes opgezet worden.

Strategie per doelgroep

Jong, maatschappelijk geëngageerd Nederland

Dit is de groep die het dichtst bij Via Berlin staat. De actueel-maatschappelijke context waarin de voorstellingen zich positioneren is niet alleen interessant voor de theaterbezoeker en concertganger, maar juist ook voor mensen die normaal gesproken minder geneigd zijn naar muziektheater te gaan. Een nieuwe groep, die andere gezelschappen niet kunnen bereiken, gaan wij mobiliseren.

Deze groep is zeker niet alleen met traditionele media te bereiken. De thematiek van het gezelschap leent zich goed voor afwijkende en confronterende communicatie, met name via social media en transmediaal. Maar ook via onconventionele methoden, bijvoorbeeld met reverse graffiti en straatstickers. Persberichten zo opzetten dat de insteek voor een interview het maatschappelijke vraagstuk is, waardoor we een ander potentieel publiek bereiken. Altijd wordt vanuit de inhoud van de voorstelling een kwinkslag toegevoegd aan de communicatiemiddelen om bij te dragen aan de unieke profilering.

De voorstellingen zijn soms ongemakkelijk, de communicatie hierover mag dat ook zijn. Een dialoog met het publiek, die zo belangrijk is na de voorstellingen, kan zo al eerder worden aangewakkerd.

Denk hierbij aan:

- Fragmenten van *La Pianiste* en *Nymphomaniac* delen als het gaat over de voorstelling *Instant Love*. Mensen meenemen in het maakproces en inspiratie delen.
- WTF?!-momenten creëren voor de absurdistische voorstelling *Following The Urge*. Wispelturige en waanzinnige posts, quotes uit *Moskou op Sterk Water*, alles om op te vallen in het social mediageweld en vervolgens aandacht vragen voor de tournee.
- In de aanloop naar *Breaking the Silence* (over achterdocht) volgers persoonlijk uitdagen via Facebook met wantrouwende vragen “Waarom heb je ons geliket?”, “Wie ben jij eigenlijk?”, “Waar kennen wij elkaar van?”. Dit inzetten als teasercampagne en later verklaren met speeldata en andere voorstellingsinformatie.
- Flyers in de vorm van krasloten als het gaat om de voorstelling *Throwing it all away*, over gokverslaving.

Via Berlin zal het aantal likes verder verhogen door op Facebook gesponsorde posts in de vorm van trailers in te zetten. Al deze acties zetten aan tot reageren, delen, en interactie met het publiek, wat ook stimulerend werkt op het aantal likes - en uiteindelijk op de kaartverkoop.

Theater- en muziek(theater)liefhebbers

Dit is de vaak wat oudere kunst- en cultuurverslinder; vaak hogeropgeleide stellen met uitwonende kinderen en regelmatige bezoekers van theaters en concertzalen. Deze kunnen goed worden bereikt met traditionele middelen: affiches, flyers, free publicity, recensies, etcetera. De goede banden die Via Berlin in de loop van haar bestaan heeft opgebouwd met pers, radio en televisie zullen volop worden benut. De theaterliefhebber en concertbezoeker zijn demografisch redelijk hetzelfde, maar niet in gedrag. We willen de verstokte concertbezoeker overhalen om naar het theater te gaan en ook de teksttoneelliefhebber verleiden om naar onze voorstellingen te komen, door de gelijkwaardigheid en de totale versmelting van de twee elementen te benadrukken. Inhoudelijk zijn de grenzen geslecht, dus het publiek kan volgen. Dat doen we door het produceren van een sterk publiciteitsbeeld en een persbericht met meerdere unieke aanknopingspunten voor journalisten, altijd gekoppeld aan de actualiteit en het maatschappelijke debat (bijvoorbeeld een nieuwsbericht over gokverslaving als aanknopingspunt voor de voorstelling *Throwing it all away*).

Speelt het gezelschap op een festival dan zorgt het voor nauwe banden met de medewerkers, bijvoorbeeld door sneak previews. Elke bar- of kassamedewerker is immers een potentiële ambassadeur.

De huidige bezoekers

Via Berlin heeft al een grote achterban. Dat Via Berlin een graag geziene gast is op zowel festivals als in theaters blijkt uit het groot aantal intentieverklaringen dat door programmeurs is afgegeven. Het marketingbeleid wordt in goed overleg met de programmeurs uitgevoerd. Op Oerol zijn de voorstellingen van Via Berlin de eerste die uitverkopen. Het huidige publiek voelt zich betrokken bij het gezelschap en wordt op de hoogte gehouden van de activiteiten van het gezelschap door nieuwsbrieven en via social media. Het is een belangrijk

streven om van eenmalige bezoekers fans te maken. De huidige bezoekers kunnen tevens ingezet worden als ambassadeur voor Via Berlin. We denken hierbij aan *member-get-member*-acties: 'Bestel 4 of meer kaarten en ontvang bij binnenkomst een CD van het Ragazze Quartet', een '3-voor-de-prijs-van-2-vroegboekactie' voor nieuwsbriefontvangers en 'share-en-win-acties' op Facebook.

Met publieksonderzoek worden niet alleen adresgegevens verzameld, maar ook ervaringen van bezoekers, die onder meer kunnen aangeven hoe ze voor het eerst van Via Berlin hebben gehoord. Aan de hand hiervan kan de communicatie aangepast worden.

Nagesprekken

Tijdens de tournee van *Comfortzone* (2015) zijn experts en ervaringsdeskundigen uitgenodigd om samen met Via Berlin en het publiek te reflecteren op de voorstelling en de vluchtelingenproblematiek. De nagesprekken boden zowel ruimte voor meer inzicht in het maakproces, als verdieping op de thematiek van de voorstelling. Dit bleek een succesvolle formule: de nagesprekken werden door publiek steeds als zeer verrijkend ervaren en plaatsten de voorstelling in een bredere context. De uitwisseling tussen het publiek, de makers en de deskundigen zorgde voor publieksbinding en ook programmeurs waren enthousiast. Via Berlin wil deze vorm van randprogrammering in de toekomst voortzetten en uitbreiden. Dit inhoudelijke naprogramma biedt tevens een goed 'verkoopargument' richting verantwoordelijken voor cultuureducatie bij middelbare scholen.

Culturele diversiteit

Via Berlin is ervan overtuigd dat de voorstellingen, door het grote aandeel van muziek en de universele thema's, een groot en breed publiek kunnen aanspreken. Het spelen op locatie en op scholen is een belangrijk middel om een divers publiek te trekken. Ook de rol van muziek in de vertelling, waarbij de musici flexibel zijn en ook ongebruikelijke voorwerpen tot instrument maken, is aantrekkelijk voor een niet-geoefende kijker. Het jonge publiek waar Via Berlin nadrukkelijk op inzet de komende jaren is cultureel diverser dan het bestaande theater- en concertpubliek.

De nagesprekken bieden de mogelijkheid om gastsprekers uit verschillende culturen uit te nodigen om te reflecteren op het thema en de voorstelling, bijvoorbeeld als het gaat om dictatuur (*Breaking the Silence*), de kledingindustrie (*Instant*-reeks) en de zucht naar drank of geld. Ons westerse systeem wordt op scherp gezet met de blik van een spreker uit een andere cultuur.

5. Spreiding

Nederland

Via Berlin zal in de periode 2017-2020 zeven nieuwe voorstellingen realiseren die verspreid door het land te zien zullen zijn: van Haarlem tot Enschede en van Terschelling tot Vlissingen. Via Berlin bespeelt hierbij zowel de theaters, locatiefestivals, als het concertzalencircuit.

Sinds 2009 heeft Via Berlin een stevige band met de alliantie-theaters van Orkater/De Nieuwkomers opgebouwd. Dat zij deze band ook na hun zelfstandig worden hebben weten te bestendigen en uitbreiden, blijkt uit het groot aantal intentieverklaringen van programmeurs.

“ In de afgelopen jaren heeft Via Berlin een bijzondere en vaste plek weten te veroveren in een soms stormachtig cultureel landschap. En dat is opmerkelijk, zeker ook omdat de makers niet de makkelijkste weg gaan maar specifieke thema’s op authentieke wijze proberen te vertolken waarbij vaak een passende connectie wordt gezocht met de wereld van vandaag. En daarbij wordt er niet dogmatisch te werk gegaan, integendeel, er wordt gekoerst op een optimale mix van diverse disciplines in relatie tot de te vertellen verhalen, vaak ingebed in een bijzondere vormgeving. De makers zoeken niet alleen voortdurend naar die optimale mix, hij wordt ook vaak gevonden.” Henk Kuiper, programmeur De Oosterpoort & de Stadsschouwburg Groningen

Door het opgebouwde vertrouwen en de blijvende nieuwsgierigheid van theaters en festivals naar Via Berlin wordt een breed palet aan speelplekken en publieksoorten bereikt. Dit palet zal Via Berlin in de komende jaren verder uitbreiden.

Internationaal

Via Berlin zal de komende jaren vooral gebruiken om op internationaal vlak te zaaien en beoogt haar werkzaamheden in het buitenland stapsgewijs uit te breiden.

Voor het bereiken en uitbreiden van een internationaal publiek bij Nederlandse voorstellingen, wordt elke keer een ‘tailormade’ plan gemaakt. Uiteraard komt er een Engelstalige versie van de website en ander publiciteitsmateriaal.

Individuele internationale activiteiten, o.a. de selectie voor het Fast Forward traject van het Fonds Podiumkunsten van Rosa (met het Ragazze Quartet) en Dagmar (i.s.m. Oorkaan), maken de weg verder vrij voor contacten en samenwerkingen met buitenlandse operahuizen en muziektheater-gezelschappen.

Internationaliseringsdeskundige Maarten Verhoef blijft actief voor Via Berlin en zal ook de komende jaren Via Berlin, naast zijn internationale activiteiten voor Orkater, meenemen in zijn buitenlandse portefeuille op zoek naar interessante speelplekken en samenwerkingspartners.

Heske van den Ende (Via Rudolphi) treedt daarbij op als agent van Via Berlin. Haar doel is de komende vier jaar twee à drie voorstellingen van Via Berlin aan buitenlandse festivals te verkopen, waarbij een opbouw wordt beoogd van één à twee speelbeurten in 2017 tot vier à zes in 2020. Via Berlin is in gesprek over een nieuwe coproductie met Zuid Afrika.

6. Toelichting op de begroting

2013 tot heden

2013 was een verlengd boekjaar, waarin ook de opstartkosten sinds de oprichting van de stichting (in mei 2012) zijn verwerkt. De totale lasten bedroegen € 318.682; hiervoor is de voorstelling *Home Sweet Home* ontwikkeld en gespeeld (18 speelbeurten op Oerol en een theatertournee van 31 uitvoeringen).

Daarnaast is er een reprise van *Mond vol Zand* (oorspronkelijk uit 2009!) gespeeld, met één speelbeurt in 2013 en vijf in 2014 (in het Hat Fair Festival in Groot-Brittannië). De reprises vielen onder het Nieuwkomers-traject van Orkater; de financiën hiervan liepen ook geheel via Orkater en zijn dus niet in de jaarcijfers van Via Berlin terug te zien. In 2014 waren er verder geen activiteiten.

In 2015 werden twee nieuwe voorstellingen gemaakt: *Dead End* (achttien uitvoeringen op Oerol) en *Comfortzone* (een theatertournee van 27 speelbeurten). De totale kosten waren € 308.759.

2017-2020

Via Berlin produceerde sinds 2012 gemiddeld één, projectmatig gefinancierde voorstelling per jaar. Vanaf 2017 is de stichting een continue organisatie die zeven nieuwe producties maakt in vier jaar. Dat betekent vanzelfsprekend dat er grote verschillen zijn tussen de in het verleden gerealiseerde cijfers en de meerjarenbegroting 2017-2020.

De gemiddelde begroting voor de periode 2017-2020 bedraagt € 561.000 per jaar. Zowel de inkomsten als de activiteitenlasten fluctueren per jaar, door verschillen in aantal en grootte van de geplande producties, het aantal speelbeurten en de begrote publieksinkomsten. De voorstellingen die op Oerol worden gespeeld leveren relatief meer publieksinkomsten op dan die in de theatertournees. Vrijwel overal wordt gespeeld op partagebasis (al dan niet met een garantiesom).

In 2017 zijn de activiteitenlasten relatief laag, omdat er slechts één nieuwe productie (Breaking the Silence) wordt gemaakt. Van 2018 tot en met 2020 worden twee producties per jaar gemaakt. White Poverty (de enige grotezaalvoorstelling, in coproductie met Orkater en Cello8ctet Amsterdam) zorgt in 2019 voor hogere kosten.

In totaal zijn er 258 speelbeurten gepland, waarvan 24 grote zaal (gevraagde bijdrage FPK: € 5.000 per uitvoering). Van de overige 225 speelbeurten wordt voor 176 uitvoeringen (dus 44 per jaar) een bijdrage gevraagd van € 2.500 per uitvoering. Voor een aantal speelbeurten (o.m. op de Parade en in het buitenland) wordt geen bijdrage van FPK gevraagd.

Bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst is een aanvraag ingediend voor een ondersteuning van € 65.000 per jaar. De uitslag hierop volgt in augustus 2016. In het verleden ontving Via Berlin projectsubsidies van het AFK voor vrijwel al haar voorstellingen.

Beheerlasten

Als projectorganisatie had Via Berlin tot op heden nauwelijks beheerslasten.

De stichting betreft in de loop van 2016 een eigen kantoorruimte betrekken, waarvan de kosten beperkt worden gehouden, door onder meer bureau- en eventueel repetitiefaciliteiten te delen.

De personele beheerslasten bestaan uit zakelijke en artistieke leiding, een bureaumanager en een medewerker marketing&publiciteit, in totaal 1,6fte. De honorering van de medewerkers is gebaseerd op de CAO Nederlands Theater. Er zijn geen medewerkers met een vast contract.

De beheerslasten 2017-2020 bedragen gemiddeld 20% van de begroting.

